

IOACHIM KRUEGER, *Ästhetik der Antike*, Aufbau-Verlag, Berlin und Weimar, 1964, 598 p.

Volumul reprezintă o crestomație de traduceri în limba germană a principalelor texte din literatura greacă și latină referitoare la estetică. În introducere (p. 5—9) I. Krueger expune motivele și principiile care l-au călăuzit în alcătuirea acestei crestomații. Necesitatea ei decurge din influența pe care a avut-o estetica greco-latină, mai ales începînd din sec. XVI, asupra gândirii europene. Principiile care au stat la baza acestei crestomații sînt următoarele: a) teoriile referitoare la metafizica frumosului sînt prezente numai în cazul în care se încadrează într-o filozofie a artei; de pildă nu figurează în această culegere dialogurile platonice *Phaidros* și *Symposion*, din motivul mai sus amintit, în schimb sînt traduse toate pasajele referitoare la arte din *Repubblica* și *Legile*; b) centrul de greutate al lucrării îl constituie estetica aristotelică, stagiritul fiind considerat de autor drept gînditorul care a ridicat estetica la rang de știință. Predecesorii săi, chiar și Platon, sînt considerați doar ca preludiul esteticii aristotelice, iar esteticienii postaristotelici sînt dependenți de opera autorului poetice.

Scopul crestomației este dublu: în primul rînd de a pune la dispoziția necunoscătorilor limbii grecești și latinești principalele texte ale gîndirii estetice antice; în al doilea rînd, de a facilita citirea și interpretarea teoriilor estetice grecești și latinești.

Crestomația se încheie cu un apendice care cuprinde:

a) o postfață formată din lista traducerilor folosită de autor și un tablou de concordanțe cu edițiile lui Nestle, Diels-Kranz și Capelle pentru filozofii presocratici (p. 493—496); b) notițe biografice cuprinzînd date asupra vieții și operelor filozofilor prezenți în crestomație (p. 497—506); c) note explicative referitoare la unele probleme din text (p. 507—563); d) un indice de nume (p. 564—584) și unul de materii (p. 585—596).

Utilitatea unei asemenea crestomații este evidentă. Din păcate însă modul în care a procedat I. Krueger la alcătuirea ei este deficitar. Cîteva exemple vor fi elocvente în acest sens:

— fragmentele presocraticilor nu sînt însoțite de nici o indicație privind operele cărora le aparțin și ce autor le citează. Indicațiile ar fi fost deosebit de prețioase mai ales datorită impreciziei tabelului de concordanțe.

— indicații complete sînt date numai la operele lui Platon, Aristotel, Horatius, Pseudo-Longin. În schimb la Cicero, Lucretius, Dion Chrysostomul din Prusa, Philostrat cel bătrîn și cel tînăr etc. nu este menționat nici măcar titlul operei căreia îi aparține fragmentul citat în crestomație.

— De asemenea este regretabilă și în același timp inexplicabilă absența din această culegere a scrierilor lui Teofrast, Dionys din Halicarnas, Seneca, Demetrius (autorul tratatului despre stil) ca să nu-i cităm decît pe aceștia. Tot atît de surprinzătoare este absența din crestomație a cunoscutului dialog platonice *Ion*, a *Apologiei lui Socrate* și a altor scrieri.

— În altă ordine de idei socotim că ar fi fost preferabilă așezarea notițelor biografice la începutul fiecărui capitol, dat fiind scopul lucrării.

În concluzie vom spune despre această crestomație că, dacă ar fi fost completă, nu numai că ar realiza scopul pe care și l-a propus autorul ei ci ar deveni chiar un instrument de lucru deosebit de util pentru studiul doctrinelor estetice antice.